

ALNUS ry UUDESTA METSÄKULTTUURIKESKUKSESTA 2009 JUHLAVUOTEEN 2010

Tausta

Alnus ry perustettiin vuonna 2000 Toholammin Lepistössä. Yhdistyksen tarkoituksena on metsäkulttuurin vaaliminen ja metsien merkityksen tunnetuksi tekeminen Keski-Pohjanmaalla ja kansainvälisesti.

Alnus on perustanut Metsäkulttuurikeskuksen Tapion Tupa Oy:n tiloihin Kalajoen Hiekkasärkille. Yhdistys on toteuttanut tarkoitustaan järjestämällä opintoretkeilyjä maakunnan metsiin, valokuvauskilpailun sekä useita näyttelyitä. Lestijokiretkeilystä julkaisimme kirjan. Alnuksen kotipaikka on Toholampi.

Vuosi 2009

Maaliskuun lopulla avasimme suomenpystykorvan esittelyn Metsäkulttuurikeskuksessa otsikolla "Se suvun syötti, heimon juotti, esivanhemmat elätti". Halusimme muistuttaa, että suomenpystykorva oli tuhansia vuosia tärkeä metsästäjän kumppani turvaamassa Suomen asutuksen toimeentuloa. Se oli myös omistajiensa turva vainolaisen varhaisen vainuamisen vuoksi. Metsästyks on Suomessa keinotekoisesti erotettu metsätaloudesta, vaikka kyseessä on metsien varhaisin hyödyntämisen muoto.

Alnus järjesti tämän näyttelyn kunniajäsenensä Pentti Vuolteen ideoimana yhteistyössä Suomenpystykorvajärjestön ja Keskipohjanmaan Pystykorvaiset-yhdistyksen kanssa. Tapio Salmela, Alnuksen sihteeri, toimi järjestävän työryhmän vetäjänä. Tämä oli ensimmäinen näyttely laaditun sisustussuunnitelman mukaan kalustetussa ja kunnostetussa Metsäkulttuurikeskuksessa.

Näyttelyssä oli täytettyjä riistaeläimiä, valokuvia ansioituneista suomenpystykorvista ja niiden kasvattajista sekä alan järjestötyön historiaa. Multimedialaitteella esiteltiin videoita tästä koirarodusta. Suomenpystykorvajärjestön puheenjohtaja Risto Ylitalo ja kunniapuheenjohtaja Antti Aarnio luennoivat avajaisissa metsän ja suomenpystykorvan yhteiselosta. Yleisöä oli 70 henkeä.

Suomenpystykorvanäyttely oli avoinna marraskuun puoliväliin. Siihen tutustui noin 5000 henkeä. Sen jälkeen avattiin näyttely otsikolla "Kannuksen taimitarha eilen ja tänään". Se pidetään avoinna tulevan huhtikuun lopulle. Pohjan Taimi Oy:n Kannuksen taimitarhan johtaja Katri Koski-Sinkko piti avajaisissa yleisöluennon otsikolla "Taimitarhatuotanto tänään ja huomisen haasteet". Paikalla oli 17 kuulijaa.

Näyttelyä varten Alnus ry oli kunnostuttanut joukon vanhoja taimitarhan työvälineitä. Niiden sanomaa täydennettiin Alnuksen jäsenen Eero Huhtalan valokuvilla 1960-luvun työstä Kannuksen taimitarhalla. Näyttelyn toisessa osiossa esitellään Kannuksen taimitarhan nykyistä toimintaa valokuvien ja taiminäyttein. Multimedialaitteelta on mahdollista seurata taimitarhan aiempaa toimintaa valokuvien avulla. Matti Parikka, Alnuksen varapuheenjohtaja, veti näyttelyn valmistellutta työryhmää.

MMT Jyrki Hytönen piti yleisöluennon Metsäkulttuurikeskuksessa 16 huhtikuuta otsikolla "Metsän värit". Hän esitteli ensin värien teoriaa. Värihän syntyvät aivoissamme kohteesta silmiimme tulevana erilaisena säteilynä. Sitten hän näytti kuvia metsien monista väreistä. Tilaisuudessa oli 14 kuulijaa.

YTL Pekka Kaarninen Tampereelta piti yleisöluennon 22. syyskuuta otsikolla "Tukkijoelta Kuningasjätkään. Suomalaisen tukkilaiselokuvan vaiheet." Tukkilaiselokuvien osuus Suomessa tehdyistä elokuvista on suurempi kuin missään muussa maassa. Niinpä tukkilaiselokuvat ovatkin suomalaisen elokuvakulttuurin erikoispiirre. Niiden valtakausi ulottui aikavälille 1920-1960. Yleisöä oli 25 henkeä.

Alnus palkkasi Pekka Kaarnisen syyskuun ajaksi Metsämiesten Säätiön rahoituksella tekemään suunnitelman tukkilaisfilmifestivaalien pitämiseksi Tapion Tuvalla elokuussa 2010. Perusteellinen suunnitelma (14 s.) valmistui aikataulussa.

Alnuksen hallitus perusti kesäkuussa metsämusiikkiryhmän. Sen jäseniksi saimme Pertti Hannin, Juha Yli-Korpelan, Risto Soinin ja lisäksi vielä Tapio Alanko on lupautunut mukaan. Ryhmä kokoontui kesällä kaksi kertaa harjoituksiin Toholammin Lepistöissä.

Juhlavuosi 2010

Tukkilaisfilmifestivaalit 19.-22. elokuuta muodostuvat juhluvuoden päätapahtumaksi (Matti Palo vetäjänä ja Pekka Kaarninen suunnittelijana). Haemme tammikuussa rahoitusta Metsämiesten Säätiöltä, jolle teimme alunperinkin kaksivuotisen hakemuksen. Suomessa on valmistettu kaikkiaan 29 pitkää tukkilaiselokuvaa. Ne on ryhmitelty festivaalia varten neljään osaan: klassikot, Teuvo Tulion ohjaukset, tukkilaiskomediat ja "uudet" tukkilaiselokuvat.

Festivaaleilla esitetään yksi pitkä elokuva kustakin ryhmästä sekä sen jälkeen pari lyhytelokuvaa, jotka ovat useimmiten dokumentteja. Kunkin päivän tilaisuus aloitetaan johdantoluennolla ja päätetään yleisökeskusteluun. Markku Pölösen "Kuningasjätkä" on tarkoitus esittää ulkoilmanäytöksenä Lestijoen Riutankosken rannalla 19. elokuuta. Paikka sijaitsee Toholammin Lepistöissä. Elokuvan ohjaaja kutsutaan johdantoluennon pitäjäksi.

Juhlavuodelle on ideoitu muutakin ohjelmaa. Se alkaa näyttelyllä "Kannuksen taimitarha eilen ja tänään" Metsäkulttuurikeskuksessa. Näyttelyhän avattiin jo edellisellä vuonna, mutta se jatkuu huhtikuun lopulle. Uuden näyttelyn avaus tapahtuu Metsäkulttuurikeskuksessa toukokuun alussa: Kalajoen puurakennuskulttuuria (Erkki Aho on vastuuhenkilö). Näyttely käsittää pienoismalleja useista rakennuskulttuurin kannalta arvokkaista puurakennuksista, kuten Ulkokallan kirkosta ja Kalajoen pappilasta.

Maaliskuulle on hahmoteltu tukkilaiskavalkadia Alnuksen vuosikymmenestä. Se sisältää välähdyksiä eri vuosien toiminnasta sekä tukkilaislauluja ja -musiikkia sekä yhteislauluilta Tapion Tuvalla. (Alnuksen musiikkiryhmä/Juha Yli-Korpela vetäjänä).

Metsäopintoretkeily toteutetaan Sievissä kesäkuussa. Jyrki Hytönen toimii retkeilyn vetäjänä. Juha Rautakoski ja Metsänhoitoyhdistys Kalajokilaakso ovat yhteistyökumppaneina.. Retkeilyn keskeisenä kohteena on historiallinen tervatie Sievissä.

Alnus-työpaja Kokkolan Elbassa järjestetään syyskuussa. Siellä pohditaan aluksi lepän merkitystä maaperän lannoittajana sekä pioneerina metsityksessä merestä nousevalle maalle. Pohdinnan

kohteena on myös leppäpuun ominaisuudet sekä käytön laajentaminen huonekalujen valmistuksessa ja paneeleina huoneiden sisustuksessa Alnukselle avataan nimikkoretkeilypolku. (Matti Palo, Jussi Saramäki).

Juhlavuoden loppuksi suunnitellaan Alnuksen vuosikymmen-näyttely lokakuussa Metsäkulttuurikeskukseen. Siinä esitellään Alnus ry:n toiminnan avaintapahtumat vuosilta 2000-2010.

Kiitän Alnus ry:n jäseniä ja tukijoita vuodesta 2009 ja toivotan menestystä vuodelle 2010!

Matti Palo
Alnus ry
Puheenjohtaja
matti.palo@metla.fi
044 309 4496

PS. Aion jättää Alnuksen puheenjohtajuuden ensi vuosikokouksessa kymmenen vuoden mielenkiintoisen harrastuksen jälkeen. Tulin viime syyskuussa valituksi uuden Talvisotayhdistys ry:n puheenjohtajaksi, joten kahteen puheenjohtajatehtävään eivät voimavarani riitä.